

MINISTARSTVO FINANCIJA I TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE

www.mft.gov.ba

Primjena Oracle EBS-a u javnom sektoru - ISFU BiH

Danijel Vujica, autor – dvujica@mft.gov.ba

Mithad Čolaković, koautor – mcolakovic@mft.gov.ba

Nada Škrkar, koautor – nskrkar@mft.gov.ba

Agenda prezentacije

- MFT BiH: Sektor za trezorsko poslovanje, ISFU sustav (općenito) i IT Odjel Ministarstva financija i trezora BiH
- Primjena EBS-a u MFT BiH (prilagođena primjena poslovnih aplikacija)
- Razmjena informacija sa drugim sustavima (sučelja)
- Zaključak

Ciljevi:

- O nama...
- Opis našeg sustava i primjena Oracle EBS-a u javnoj upravi
- Nove ideje?

Trezorski sustavi u BiH

Institucije BiH

Sustav Državnog Trezora BiH (2002)

Sustav UIO BiH – Glavna knjiga (2005)

Entiteti

Federacija BiH

Sustav Trezora FBiH (2002)

Sustav kantonalnih Trezora FBiH - 10 nezavisnih skupova knjiga / kantona na zajedničkoj instanci (2002)

Sustav Trezora Općine Novi Grad Sarajevo (2009)

Republika Srpska

Sustav Trezora RS (2002)

Sustav općinskih trezora RS - 40-tak nezavisnih skupova knjiga / općina na zajedničkoj instanci (2004-2007)

**MFT BiH:
Sektor za trezorsko
poslovanje - Odjel za
upravljanje
informacijskim
sustavom**

- Planiranje i upravljanje dugom Bosne i Hercegovine i izvršavanje finansijskih i međunarodnih obaveza
- Predlaganje politike novog zaduživanja u zemlji i inozemstvu
- Pripremanje proračuna i završnog računa Bosne i Hercegovine
- Koordiniranje aktivnosti za obezbjeđenje proračunskih sredstava Bosne i Hercegovine
- Izvršavanje proračuna i staranje o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine
- Upravljanje novčanim sredstvima i održavanje Jedinstvenog Računa Trezora
- Uspostavljanja računovodstvenih operacija institucija Bosne i Hercegovine
- Razvijanje i održavanje finansijskog informacionog sustava

Sektor za trezorsko poslovanje

Kada je u pitanju izvršenje nadležnosti, važnu ulogu nosi **Sektor za trezorsko poslovanje** Ministarstva financija i trezora BiH

Strukturalno gledano, u sklopu ustrojstva Sektora za trezorsko poslovanje MFT BiH nalaze se:

1. Odjel Glavne knjige trezora
2. Odjel za upravljanje jedinstvenim računom trezora
- 3. Odjel za upravljanje informacionim sustavom**
4. Nacionalni fond
5. Odjel za centralizirani obračun i isplatu plaća Institucija BiH

Trezor kao središnji subjekt finansijskog poslovanja institucija BiH

Trezor je središnji element u upravljanju finansijskim sredstvima institucija BiH i ostalih korisnika sredstava proračuna.

U okviru Sektora za trezorsko poslovanje provode se važni poslovni procesi kao što su:

- Upravljanje novčanim sredstvima i održavanje jedinstvenog računa trezora
- Centralizirani obračun i isplata plaća za sve proračunske korisnike
- Vođenje računovodstvenih operacija institucija Bosne i Hercegovine
- Razvoj i održavanje finacijskih informacijskih sustava
- Planiranje i upravljanje dugom
- Upravljanje finansijskom i materijalnom imovinom institucija BiH
- Propisivanje i sprovođenje internog nadzora

ISFU sustav

ISFU – Informacioni Sustav za Financijsko Upravljanje

ISFU sustav utemeljen je 2002 godine u sklopu USAID projekta uspostave trezorskog poslovanja u BiH (unaprijeđenja poslovne prakse i upravljanja proračunom

Baziran na Oracle eBusiness Suite poslovnim aplikacijama

Obuhvaća module: GL, AP, AR, CM, iExpenses, FA i INV (Payroll)

Institucije proračunski korisnici sa izravnom konekcijom na ISFU

- 74 institucije proračunskih korisnika
- 53 institucije proračunskih korisnika sa izravnom konekcijom na Informacijski Sustav za Financijsko Upravljanje (ISFU BiH)

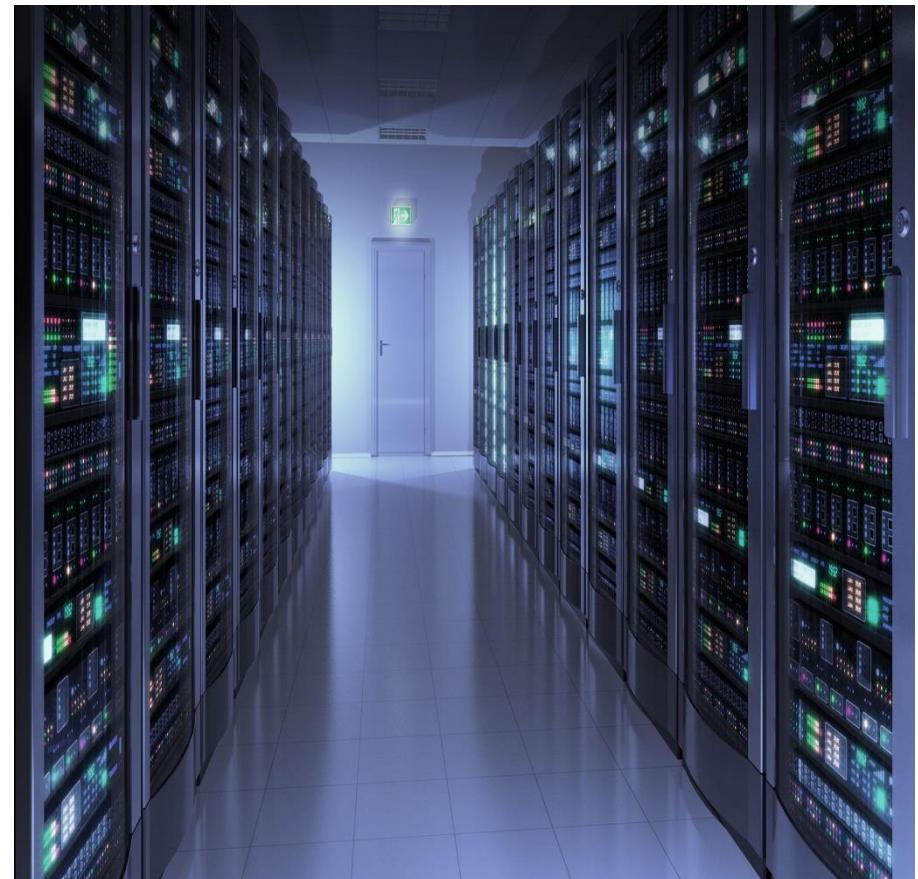
Institucije proračunski korisnici:

AGENCIJA ZA IDENTIFIKACIJU ISPRAVA, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA BiH
AGENCIJA ZA JAVNE NABAVE BiH
AGENCIJA ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA
AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM
AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BiH
AGENCIJA ZA STATISTIKU BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA BiH
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BiH
DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BiH
DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BiH
DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU
GENERALNI SEKRETARIJAT VIJEĆA MINISTARA BiH
GRANIČNA POLICIJA BiH
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BiH
INSTITUT ZA MJERITELJSTVO BiH
INSTITUT ZA NESTALE OSOBE
KONKURENCIJSKO VIJEĆE BiH
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BiH
DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA
MINISTARSTVO ODBRANE BiH
MINISTARSTVO PRAVDE BiH

MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BiH
MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BiH
OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA BiH
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
PREDSJEDNIŠTVO BiH
PUNI NAZIV INSTITUCIJE
REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE
SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA
SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE INSTITUCIJA BiH
SUD BiH
TUŽILAŠTVO BiH
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE BiH
URED KOORDINATORA ZA REFORMU JAVNE UPRAVE (PARCO)
URED ZA REVIZIJU FINANCIJSKOG POSLOVANJA BiH
URED ZA VETERINARSTVO BiH
USTAVNI SUD BiH
VISOKO SUDSKO TUŽILAČKO VIJEĆE

Odjel za upravljanje informacijskim sustavom

- Voditelj odjela
  - 2x administratori baza podataka
  - 2x administratori aplikacija
  - Administrator mreže
  - Računarski tehničar
-
- Funkcionalna i tehnička potpora za 74 institucije koje su korisnici proračuna (“first line support”)
  - Backup i oporavak sustava
  - Sigurnost sustava
  - Plan nabave hardware i software-a
  - Planiranje projekata
  - Implementacija projekata
  - Timski rad

Oracle EBS kao potpora ključnim poslovnim procesima

Računovodstvo i finansijsko izvještavanje

Izvršenje proračuna
Rezerviranja, Primici, Plaćanja

Planiranje gotovine

Upravljanje dugom

Upravljanje finansijskom i materijalnom imovinom

Makroekonomsko predviđanje

Priprema proračuna

Oracle EBS kao podrška za vođenje kompletног ciklusa finansijskog upravljanja u javnom sektoru

Funkcionalna arhitektura

ORACLE EPM i BI

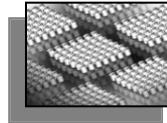
Planiranje,
izvještavanje i
Analiza

Poslovna
inteligencija

Finansijsko izvještavanje

Finansijsko upravljanje

Planiranje

ORACLE EBS

Glavna knjiga i
računovodstvene
politike

Glavna knjiga

Generator knjiženja

ORACLE EBS

Transakcijski
sistemi/moduli
(pomoćne knjige)

PO
Nabavka

INV
Zalihe

AP
Obaveze

iExpenses
Blagajnički
toškovi

CE
Upravljanje
gotovinom

AR
Potraživanja

FA
Stalna
Sredstva

HR-PYR
Plaće*

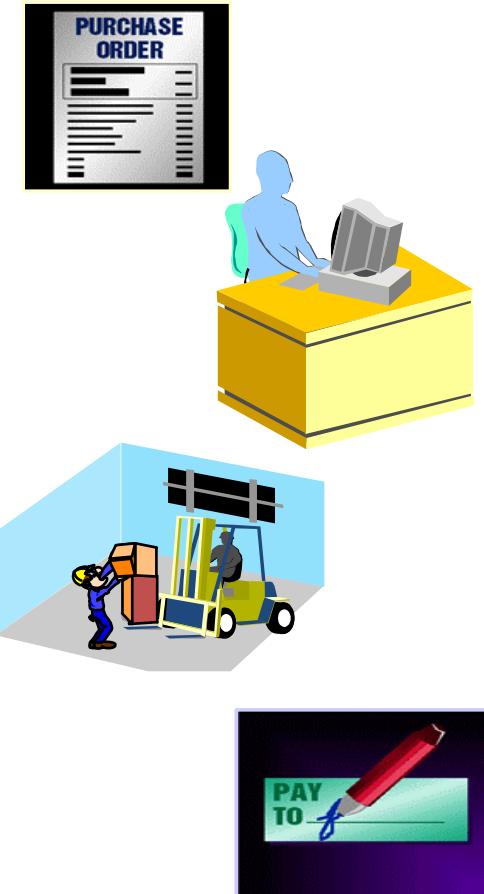
XTR
Treasury*

Oracle EBS – transakcijski moduli pomoćnih knjiga sa primjenom u javnom sektoru BiH

Nabava - ORACLE PO

Modul Oracle Nabave (PO) je implementiran sa sljedećim funkcionalnostima:

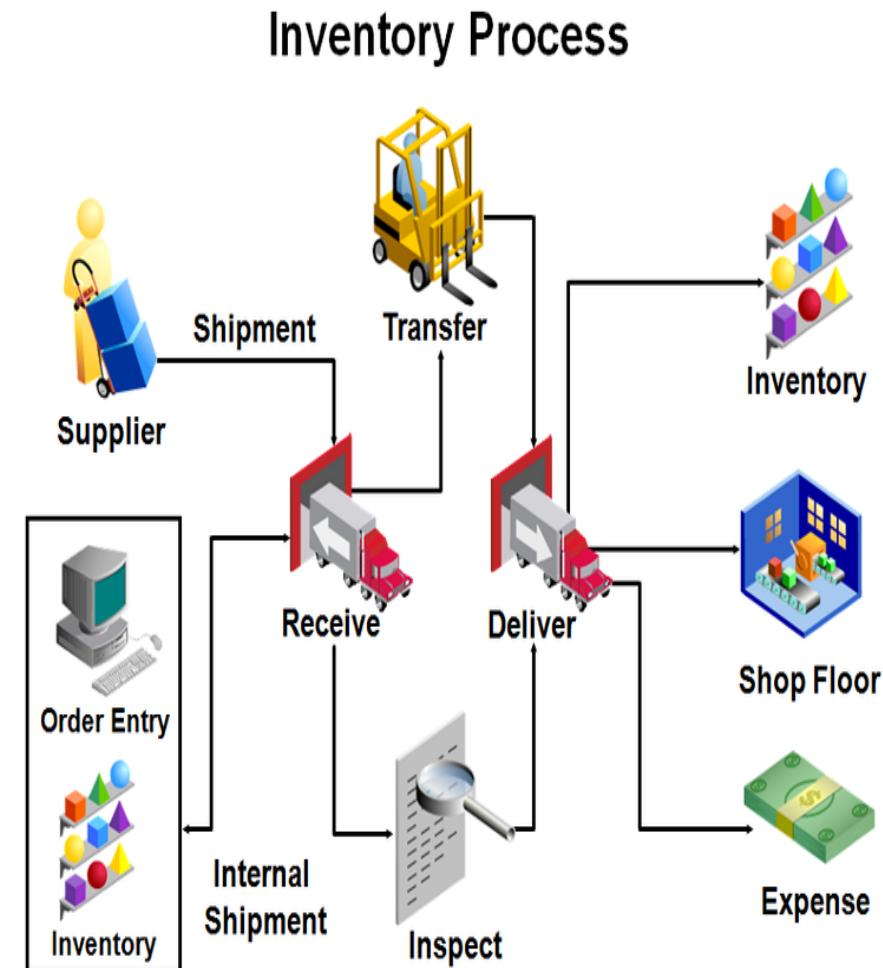
- Unos kupoprodajnih ugovora prema kojima se prati odnos ugovorenog/realizirano
- Unos standardnih narudžbenica koje vrše rezervaciju sredstava ukoliko sustavna proračunska kontrola utvrdi da na kontiranim pozicijama (računovodstvenog flexpolja) postoji dovoljno sredstava
- Unos narudžbenica za nabavku artikala izravno na zalihe
- Pretraživanje narudžbenica i kupoprodajnih ugovora sa svim njihovim informacijama
- Integracija sa modulom obveza (AP)
- Izvještavanje

Skladišno poslovanje - ORACLE INVENTORY

Osnovne karakteristike implementacije:

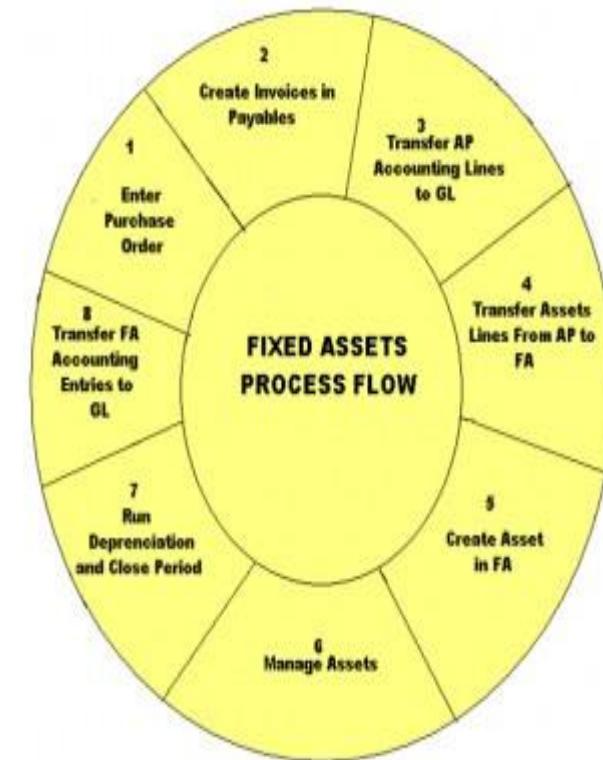
- Centraliziran šifarnik artikala (jedinstvena šifra i naziv, jedinica mjere, serijski broj, tip artikla (roba, osnovno sredstvo), skladišti ili ne itd.)
- Kategorizacija artikala
- Pripadnost artikala pojedinim skladišnim organizacijama
- Praćenje artikala po skladištima, organizacijskim jedinicama, lotovima
- Metode praćenja zaliha: prosječna cijena
- Praćenje stanja zaliha
- Rezervacija robe
- Izravna povezanost s modulima PO, AP i GL
- Međuskladišnice – praćenje robe (izdavanje s jednog skladišta i zaprimanje u drugo skladište)
- Automatska inventura

Stalna sredstva/dugotrajna imovina

– ORACLE FA

- Kompletne informacije o stalnom sredstvu: (Broj stalnog sredstva, opis/naziv, inventarni broj, serijski broj, lokacija, zaposlenik, konta, lizing, garancija, proizvođač, narudžbenica, faktura, financijske informacije, police osiguranja kod automobila itd.)
- Masovno procesiranje transakcija: (Dodavanje, prilagodbe, transfer, amortizacija, otpis i ponovno stavljanje u upotrebu, reklassifikacija, revalorizacija)
- Praćenje vrijednosti sredstava u pripremi
- Import transakcija osnovnih sredstava iz vanjskih (externih) sustava
- Grupiranje osnovnih sredstava
- Održavanje osnovnih sredstava
- Povijest podataka
- Autonomija podataka (security by book)
- Mogućnost praćenja stalnog sredstva do kancelarije i osobe

Upravljanje troškovima blagajne

- ORACLE iExpenses

Osnovni benefiti:

- Automatizirani procesi i pravila u oblasti troškova zaposlenih u institucijama BiH koje su proračunski korisnici, a po osnovu putnih nalogu i ostalih troškova koji se tiču blagajničkog poslovanja
- Eliminaran unos ručnih naloga za knjiženje u GL po osnovu ovako nastalih troškova
- Fleksibilan proces autorizacije odnosno odobravanja troškova kroz koncept notifikacija kroz sustav
- Praćenje statusa unesenog troškovnog izvještaja po osnovu putnih nalogu i sličnih troškova u stvarnom vremenu
- Automatske isplate akontacija i razlika u obračunu na tekući račun zaposlenog
- Automatske obrade povrata viškova iz akontacija sa i na račun trezora
- Izvještavanje

Current Expenses List		
02-UK Expenses March 2014		
04/03 Mileage	1200 miles	540.00
Travel to Paris		
04/03 Subsistence	50.00 EUR * 0.8239	41.19
Hotel meal		
04/03 Travel	80.00	
Hotel in Paris		
04/03 Subsistence	50.00	
Hotel meal		
04/03 Travel	500.00 PLN * 0.1969	98.45
Hotel in Paris		
04/03 Office	120.00 EUR * 0.8237	98.84
Broken hard drive		
04/03 Travel	50.00 PLN * 0.1986	1,200 miles £918.42
tel in Paris		

Obveze prema dobavljačima – ORACLE AP

Modul Oracle Obaveze prema dobavljačima u trenutnim postavkama pokriva najveći broj poslovnih procesa, pa ćemo ovdje pobrojati neke od najvažnijih:

- Unos i odobrenje standardnih faktura koje vrše rezervaciju sredstava ukoliko sustavna proračunska kontrola utvrdi da na kontiranim pozicijama (računovodstvenog flexpolja) postoji dovoljno sredstava, te pripadne pretrage.
- Integracija ovog modula sa modulom PO i iExpenses izravno, što ujedno podrazumijeva automatizirani dotok informacija o troškovima, nabavama, zalihamama, te transfer informacija o osnovnim sredstvima u modul FA
- Unose avansa, te knjižnih nota, te razne vrste pretraživanja.

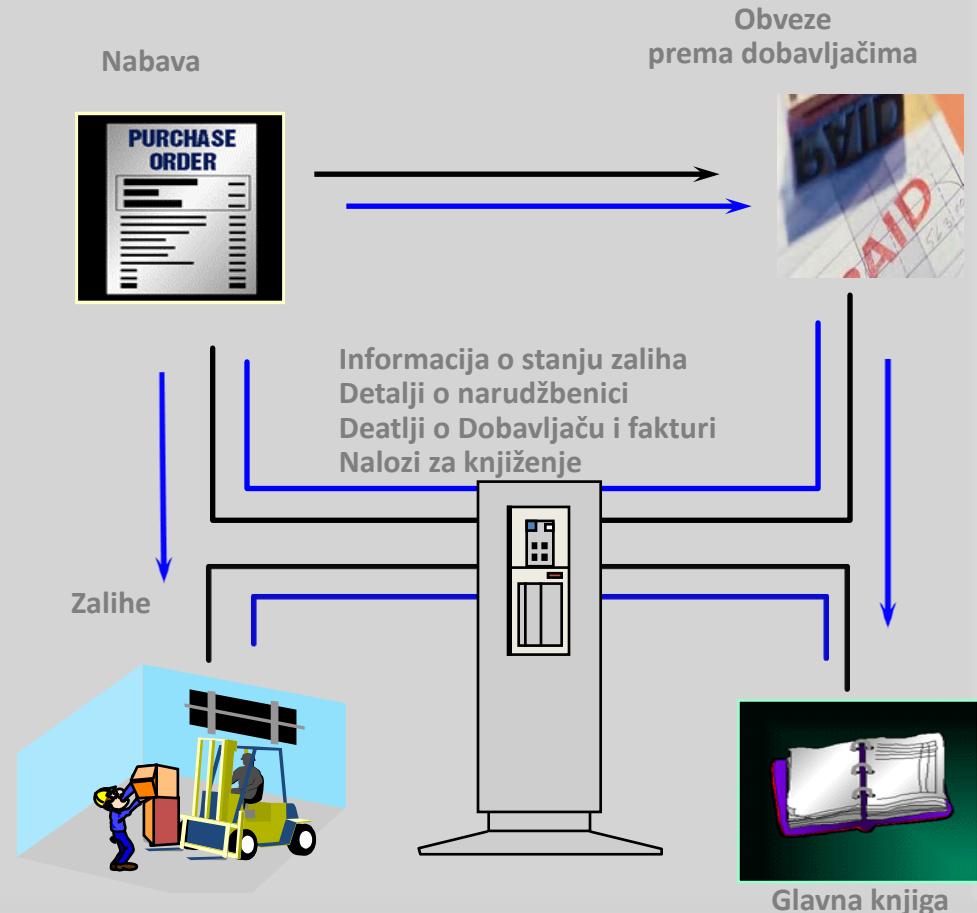
Obveze prema dobavljačima – ORACLE AP

- poništenja faktura, avansa ukoliko iste nisu plaćene, praćena sa odgovarajućim knjigovodstvenim stavovima.
- unose pojedinačnih, te plaćanja u serijama, gdje svaka akcija plaćanja automatski kreira računovodstvene stavove zatvaranja konta obaveza pripadnih faktura, te evidentiranja povrata.
- poništenja plaćanja ukoliko ista nisu poravnata sa bankovnim izvodima, praćena sa odgovarajućim knjigovodstvenim stavovima.
- pretraživanja svega gore navedenog
- pretraga salda dobavljača
- mogućnost pokretanja velike paleta Oracle standardnih a i prilagođenih izvještajeva

Način integracije modula PO – INV – AP

- Reduciranje unosa podataka
- Podaci sa stavki zahtjevnice automatski se kopiraju na stavke narudžbenice te na stavke fakture
- Podaci o Dobavljaču i fakturi su dostupni iz Oracle Obaveza prema dobavljačima
- Nalozi za knjiženje automatski se generiraju u pomoćnim knjigama i stižu u Glavnu knjigu

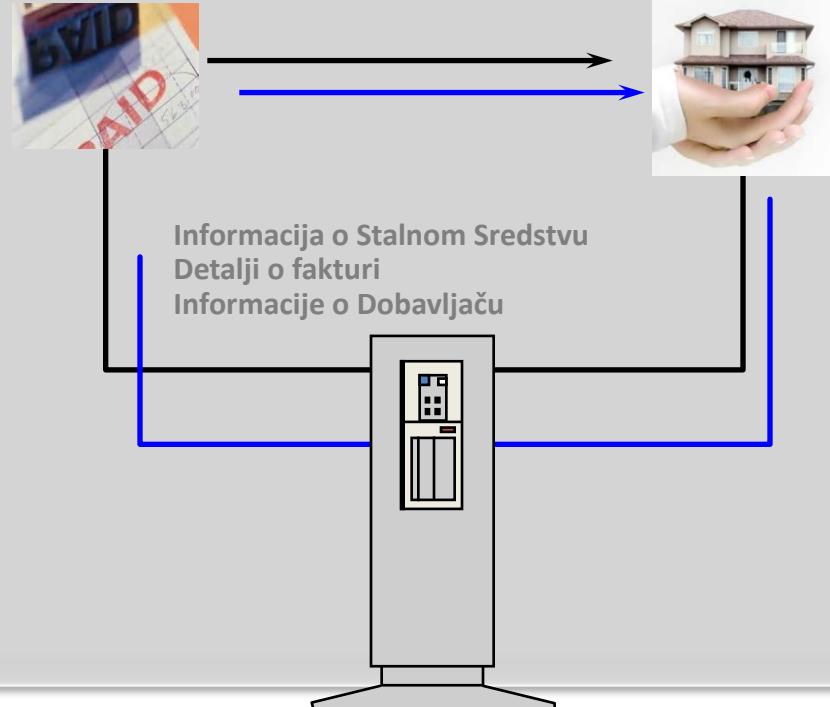

Način integracije modula FA - AP

- Reduciranje unosa podataka i mogućnosti dupliciranja, primanjem detaljnih informacija o Stalnom Sredstvu iz Oracle Obaveza prema Dobavljačima (DPIS, NBV, MT, Naziv dobavljača itd.)
- Označavanje stavki fakture koja se odnosi na stalno sredstvo označava mogućnost transfera podatka u Oracle Stalna Sredstva (kod povezivanja s INV, automatski je označeno da se radi o OS)
- Podaci o Dobavljaču i fakturi su dostupni iz Oracle Obaveza prema dobavljačima i Oracle Dugotrajne imovine

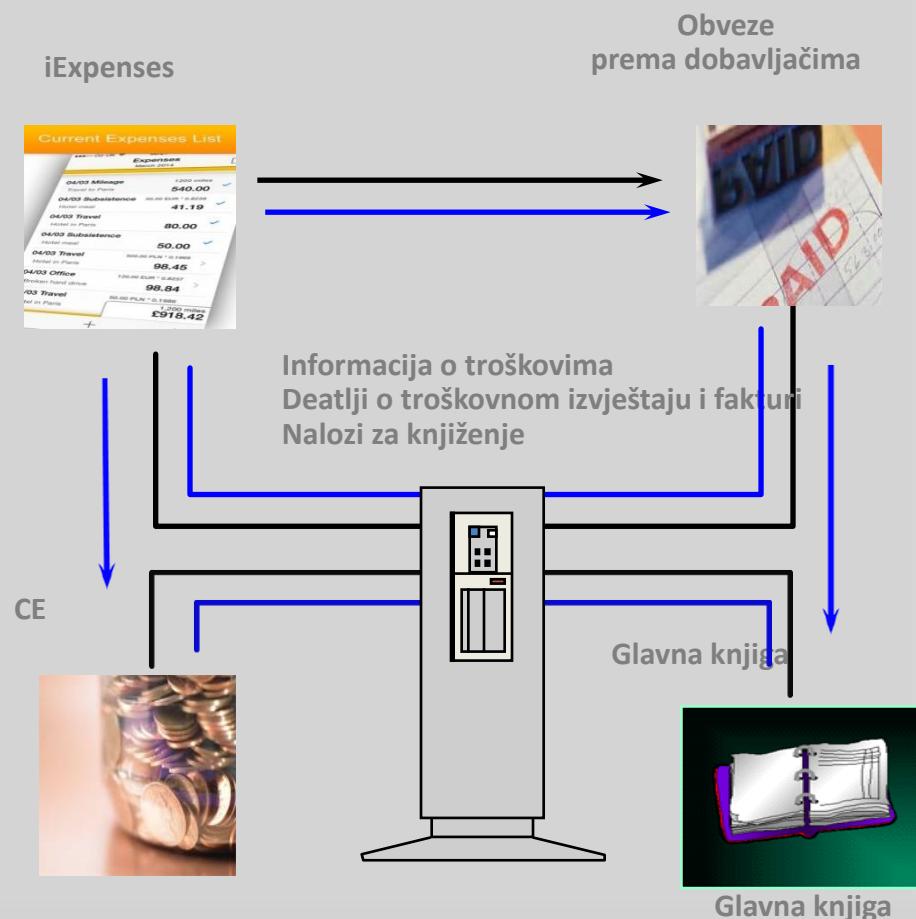
Oracle Obaveze
prema dobavljačima

Oracle
Dugotrajna imovina

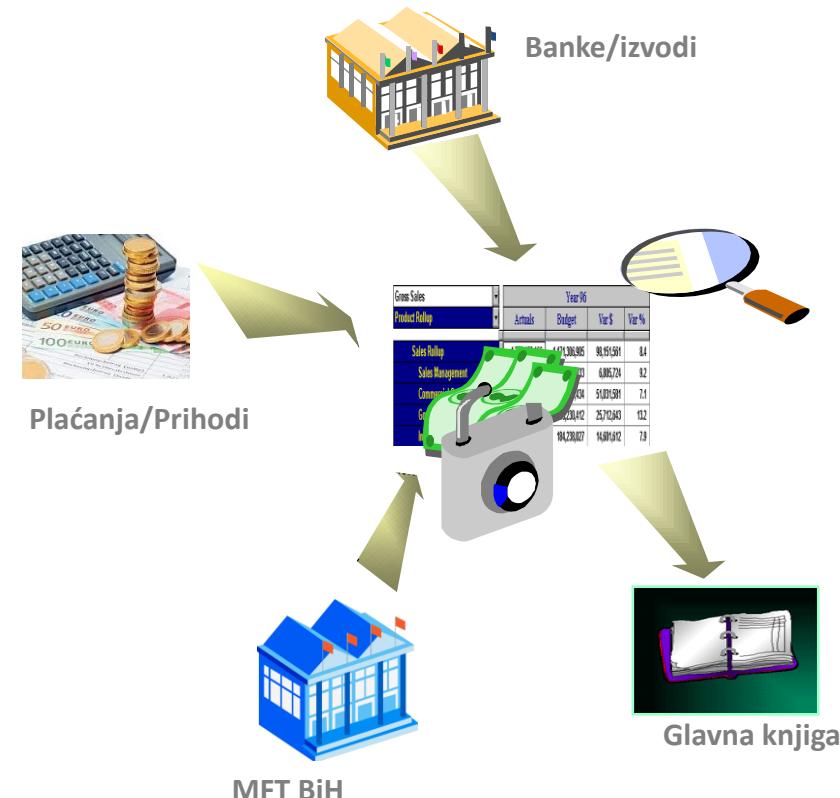
Način integracije modula iExpenses – AP – CE

- Reduciranje unosa podataka
- Podaci sa stavki unesenog troškovnog izvještaja automatski se kopiraju kao stavke fakture
- Podaci o Dobavljaču i fakturi su dostupni iz Oracle Obaveza prema dobavljačima. Dovaljač je u ovom slučaju sam uposlenik
- Nalozi za knjiženje automatski se generiraju u pomoćnim knjigama i stižu u Glavnu knjigu

Upravljanje novčanim sredstvima - ORACLE CE

- Potpuno automatiziran proces koji se tiče plaćanja i poravnanja plaćanja sa elektronskim bankovnim izvodima
- Potpuno automatiziran proces poravnanja i naplate državnih prihoda sa elektronskim bankovnim izvodima
- Bankovni izvodi se dostavljaju na dnevnoj bazi
- Plaćanja i prihodi usklađuju se automatizirano
- Knjiženja se reflektiraju u glavnoj knjizi

Potraživanja od kupaca - ORACLE AR

- Dvije odvojene operativne jedinice putem kojih se evidentira naplata prihoda
  1. Regulatorna Agencija za komunikacije
  2. ostale institucije koje naplaćuju svoja potraživanja)
- Omogućeno sekvensijalno evidentiranje izdatih faktura i naplaćenih potraživanja po različitim vrstama transakcija
- Primici se automatizirano kreiraju i evidentiraju (CM) shodno stvarnim uplatama a potom se primjenjuju na otvorena potraživanja
- Sva knjiženja automatizirano se prenose u GL

Upravljanje javnim dugom

- Evidentiranje svi bitni elementi vanjskog duga: (ugovori, dužnici, korisnici kredita, nepovučeni iznosi, troškovi, obračun troškova, pregled stanja duga, pregled dospjelih obveza)
- Aplikativno omogućen plan dinamike osiguranja neophodnih sredstava za evidentiranje javnog duga, evidentiranje prihoda, troškova, plaćanja, izvodi
- Modul je povezan sa modulom GL
- Evidencija državnih obveznica, informacija o prihodima, dužnicima, troškovima, stanju duga
- BI Publisher (simulacije budućeg stanja), standardni I prilagođeni Oracle izvještaji

Oracle Payroll

- Projekat u tijeku
- Radi se za potrebe OS BiH i MO BiH (oko 12 000 uposlenih)
- Razvija se uporedo sa dijelom Oracle HR-a koji će davati potporu obračunu ali i koji će se znatno prilagoditi poslovnim procesima OS BiH, a sukladno NATO standardima i internim procedurama MO BiH
- Projekat se implementira i trenutno se nalazi u fazi testiranja

ORACLE GL

Omogućava:

- unos operativnog proračuna po kontima
  - operativnog proračuna po projektima,
  - zakonskog proračuna,
- postavke proračunske kontrole na Operativnim proračunima
  - unos ručnih naloga za knjiženje
- praćenje u svakom trenutku stanja Raspoloživih sredstava po formuli:
Raspoloživa sredstva = proračun - (Rezervacija+Stvarno)
- Praćenje svih Vrsta Salda: Stvarno, Terećenje i Proračun

Na kraju svakog radnog dana ISFU sustav je programiran da pokreće Transfere knjigovodstvenih stavova iz Pomoćnih knjiga, što za rezultat ima kreiranje Naloga za knjiženje.

Ovi nalozi se sastoje od pomenutih knjigovodstvenih stavova koji su nastali kao posljedica sljedećih događaja u pomoćnim knjigama:

- odobrenje faktura
- uparivanje faktura sa narudžbenicama
- plaćanja faktura
- poravnanja plaćanja sa stavkama izvoda
- poništenja faktura, avansa, plaćanja itd.

Modul Oracle Glavna knjiga u svakom momentu nudi mogućnosti svih vrsta pretraga:

- Salda konta sa detaljima iz pomoćnih knjiga
- Salda svih proračuna sa svim detaljima
- Stanje raspoloživih sredstava
- Mogućnost pokretanja velike paleta Oracle standardnih i prilagođenih izvještaja
- Mogućnost samostalnog kreiranja izvještaja sa saldima i prometima svake kombinacije računovodstvenog flexpolja

Sučelja sa drugim sustavima

- Razvijeno je sučelje između ISFU sustava i Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA). Sučeljem se prepisuju informacije o uplatama novčanih kazni i prekršaja u sustav IDDEEA-e. Radi se o automatskom uparivanje informacija o uplaćenim novčanim kaznama sa brojevima evidentiranih prekršajnih naloga u svrhu automatskog rasknjižavanja uplata novčanih kazni. (web servis).
- Sučelje sa bankovnim sustavima kada je u pitanju
  - realizacija naloga za plaćanje
  - realizacija isplata plaća proračunskih korisnika
  - realizacija naplate prihoda
(Razmjena podataka u prilagođenom formatu)
- Sučelje sa VSTV (projekat u tijeku) – razmjena informacija o troškovima postupaka koji se isplaćuju iz proračunskih sredstava, koja idu na teret lica koja su proglašena krivim, s jedne strane, i evidencija uplata po ovom osnovu, s druge strane.

ZAKLJUČAK

Ministarstvo financija i trezora BiH upravlja informacionim sustavom koji se temelji na Oracle EBS-u.

Ovaj jedinstveni informacioni sustav za finansijsko upravljanje (ISFU) koriste svi proračunski korisnici u BiH na državnom nivou vlasti u svrhu obavljanja svojih poslovnih aktivnosti.

Radi se o složenom IS-u sa primjenom značajnog broja Oracle poslovnih aplikacija